

Effectieve training van de skills van de toekomst

Een draaidag voor een vaardigheidstraining

Opleiden voor een toekomstig beroep gaat niet alleen over het leren van kennis en vaardigheden. Studenten moeten meer en meer getraind worden in hun 'soft skills'. In een wereld waarin apparaten en algoritmes een steeds grotere rol krijgen, zijn het namelijk de mensen die het verschil maken. Met TrainTool van Faculty of Skills kunnen studenten communicatieve vaardigheden oefenen, zodat ze goed voorbereid het werkveld betreden. **HENRIEKE GRAVEN**

INTERVIEW MET WIM SCHELLEKENS, SENIOR CONSULTANT EDUCATIE BIJ FACULTY OF SKILLS

Wim Schellekens, Senior Consultant Educatie bij Faculty of Skills, heeft het belang van vaardigheidstraining ook in het mbo zien groeien. Schellekens begon zijn werkende leven als docent Toerisme op wat tegenwoordig het Zadkine College in Rotterdam is. Hij was hierna

verantwoordelijk voor opleidingen bij KLM en Schiphol, had een eigen trainingsbureau en is nu Senior Consultant Educatie bij Faculty of Skills. 'Voorheen moesten studenten met name de technische vaardigheden en handelingen onder de knie krijgen. Het ging erom dat ze het vak correct leerden uitvoeren. Nu

merken we dat studenten daarnaast vooral over de juiste communicatieve vaardigheden moeten beschikken. Om je als organisatie te onderscheiden, in welke branche dan ook, moeten je medewerkers goed met mensen kunnen omgaan.' Daarnaast vinden studenten nieuwe uitdagingen op hun pad. Schellekens:

‘Mensen worden mondiger. Of je nou in de zorg gaat werken, op een klantenservice, als monteur of als stewardess, overal kom je assertieve en veeleisende mensen tegen. Daar

TRAINTOOL IS EEN HEEL PRAKTISCHE MANIER VAN OEFENEN

moet je mee leren omgaan. En dat niet alleen, je communiceert ook met je collega’s, opdrachtgevers, je manager. Door tijdens de opleiding veel te oefenen slijten die vaardigheden in en groeit het zelfvertrouwen van de student.’

TRAINTOOL

Op een toenemend aantal mbo’s, hbo’s en universiteiten wordt TrainTool ingezet voor het oefenen van gespreksvaardigheden. In TrainTool oefent de student met online videorollenspellen. De student bekijkt een video van een gespreks-situatie en neemt met de camera in zijn device zijn of haar reactie

op. Studenten kunnen zo keer op keer terugkijken en oefenen wat ze willen zeggen en hoe. Als ze tevreden zijn met het filmpje, sturen ze het in TrainTool door voor feedback van medestudenten of docenten. TrainTool wordt gebruikt door zo’n 30.000 studenten per jaar op tientallen onderwijsinstellingen in Nederland en België. Dat aantal neemt de komende jaren verder toe, onder andere door een samenwerking met uitgever Boom beroeps- onderwijs.

VEILIG LEREN

Skills oefenen in TrainTool maakt van een les over gespreksvaardigheden een interessant, leerzaam en aantrekkelijk practicum. Het is bij uitstek geschikt voor mbo-studenten, meent Schellekens. ‘Dat zijn over het algemeen doeners, mensen die graag aan de slag gaan. TrainTool is een heel praktische manier van oefenen, zonder dat je eerst heel veel theorie door moet worstelen. Daarnaast is het ook een heel veilige manier van leren. Niemand kan met je meekijken en als je niet tevreden bent over de opname gooi je die gewoon weg en probeer je het nog een keer.

Feedback met hulp van AI

Studenten kunnen op vier manieren feedback krijgen op hun rollenspellen in TrainTool: ze kunnen zichzelf beoordelen, peerfeedback vragen aan een medestudent, rollenspellen laten beoordelen door een docent, of ze krijgen feedback op basis van kunstmatige intelligentie door coach Alix. Alix hoort wat de student gezegd heeft en of dat aan de beoordelingscriteria voldoet. Op basis daarvan krijgt de student direct en automatisch een feedbackrapport. De docent kan de video’s alsnog bekijken en beoordelen, maar het leereffect is vele malen groter door de snelle feedback van Alix.

VIDEO: Zo werkt Alix van Faculty of Skills: youtu.be/b2poK06GKbk

Docenten kunnen in de les een introductie geven over de vaardigheden, waarna studenten veilig rollenspellen kunnen doen op hun laptop of telefoon.’ Veilig oefenen zonder potentieel kijkers is een groot voordeel ten opzichte van oefenen met klassieke rollenspellen. Schellekens: ‘Docenten kiezen er vaak voor studenten in de klas in drietallen te laten werken. Eentje speelt bijvoorbeeld de patiënt, een andere de doktersassistent en een derde observeert. Wat je ziet is dat het groepje waar de docent bij staat serieus aan de slag gaat, maar zodra de docent zich omdraait houdt het gelijk op. Heel effectief is dat niet.’

EFFECTIEVER ONDERWIJS

In die effectiviteit is volgens Schellekens dan ook de grootste winst te behalen. ‘Een docent die TrainTool inzet voorafgaand aan de les weet dat alle studenten al een keer in een gespreksituatie met de »

Wim Schellekens

'We maken gebruik van hand-leidingen voor de studenten waarin staat wat ze voor een bepaalde les moeten voorbereiden. Daarin hebben we de opdrachten in TrainTool opgenomen. We merken dat het goed is om samen met de klas een keer in te loggen en er doorheen te lopen, zodat ze goed weten wat er van ze verwacht wordt. De klassikale lessen gaan er daarna er een stuk serieuzer aan toe, het lacherige is er af.'

Renate Robert, Docent aan het Horizon College (sociaal werk)

vaardigheden gewerkt hebben. Ze komen binnen met een min of meer gelijk startniveau, en hebben elkaar misschien ook al feedback gegeven. Dat maakt een les met rollenspellen met bijvoorbeeld een simulatiepatiënt of trainingsacteur vele malen interessanter en effectiever. Dat zijn natuurlijk relatief dure lessen, ook wat betreft tijd, dus die wil je optimaal benutten.'

VOETBALTRAINING

Voor de docent is een belangrijke rol weggelegd om TrainTool tot een succes te maken. Schellekens: 'Het staat of valt met een goede integratie in het lesplan. Dat wat de student online leert moet altijd terugkomen in het klassikale onderwijs. Oefenen gaat om herhalen. Dat moet de docent goed over de Bühne kunnen brengen, zodat de student de urgentie voelt om aan de slag te gaan.' Schellekens vergelijkt het met leren voetballen. 'Op een voetbaltraining speel je ook niet iedere keer een wedstrijd van 90 minuten. Je leert eerst deelvaardigheden: de bal overspelen, hoekschoppen nemen, traptechnieken. Bij gespreksvaardig-

heden train je bijvoorbeeld hoe je een samenvatting geeft, of leer je open en gesloten vragen stellen. Dat oefen je vervolgens samen in de klas, als een oefenwedstrijd, om uiteindelijk goed voorbereid het veld op te gaan in je stage of werkplek.'

IN SAMENWERKING MET DE PRAKTIJK

In de catalogus van alle programma's, de Faculty Library, zijn inmiddels tientallen programma's beschikbaar voor veelgevraagde gespreksvaardigheden binnen allerlei vakgebieden. Nieuwe programma's worden altijd ontwikkeld in samenwerking met docenten. De afgelopen periode is er bijvoorbeeld gewerkt aan een serie programma's bij

NIEUWE PROGRAMMA'S WORDEN ALTIJD ONTWIKKELD IN SAMENWERKING MET DOCENTEN

de lesmethode Angerenstein van Boom beroepsonderwijs. Het gaat dan om oefeningen voor dokters-, tandarts-, en apothekersassistenten. Schellekens: 'In samenwerking met docenten stellen we vast over welke vaardigheden de studenten moeten beschikken. Met de input van specialisten uit de praktijk schrijven we de casuïstiek zodat studenten kunnen oefenen met beroepsspecifieke voorbeelden. De vaardigheid 'informereren' leren doktersassistenten bijvoorbeeld met een casus over een antibiotica-cuur, en tandartsassistenten met een casus over poetsinstructies.'

VEEL MEER MOGELIJKHEDEN

De kant-en-klare programma's uit de Faculty Library kunnen direct ingezet worden, op alle onderwijsniveaus. Schellekens: 'De vaardigheden zijn hetzelfde, of het nou om het mbo, hbo of universitair onderwijs gaat. Studenten moeten allemaal leren luisteren, samenvatten en doorvragen of feedback leren geven.' Een aantal programma's is bij uitstek voor het mbo geschikt. 'Bijvoorbeeld effectief communiceren in de techniek of in de ict. Daarin leren studenten op een constructieve manier in gesprek gaan met klanten, opdrachtgevers en collega's. Dat is belangrijk, juist ook voor studenten die van nature helemaal niet zo geïnteresseerd zijn in praten en communiceren. En zo is er voor iedere beroepsgroep een aansprekend en relevant programma te ontwikkelen.' ■

DE AUTEUR IS MARKETING MANAGER BIJ FACULTY OF SKILLS

> *Meer ervaringen van docenten: In deze video vertellen docenten en studenten aan de HAN University of Applied Sciences en Wageningen University & Research over hun ervaringen met TrainTool.*

youtu.be/mZyJRx9CVNM

> *Meer weten? Op donderdag 16 maart organiseert Faculty of Skills een online TrainTool MeetUp, dit keer over het thema innovatie in vaardighedenonderwijs. Aanmelden kan op www.faculty.nl/nl/onderwijs/traintool-innovatie-vaardighedenonderwijs. Neem voor vragen contact op met wim.schellekens@faculty.nl of bel 0621227118*